

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่.....433.....
วันที่ 21 ส.ค. 2543 เวลา 15.15

ที่ นร 1305/ 497

สำนักนายกรัฐมนตรี

58/100

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

19 มกราคม 2543

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0204/12297 ลงวันที่ 15 กันยายน 2542

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 1305/11437 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2542 จำนวน 140 ฉบับ
 2. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ที่ นร 1701/19245 ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2542 จำนวน 140 ฉบับ
 3. ร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ. พร้อมเอกสารประกอบ จำนวน 140 ชุด

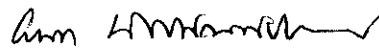
ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ. มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และโดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความเห็นแย้งระหว่างส่วนราชการที่เสนอเรื่อง และส่วนราชการที่เสนอความเห็น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอให้ส่วนราชการดังกล่าวร่วมกันพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อยุติ แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ดังความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรี ได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) ซึ่งเป็นส่วนราชการที่เสนอเรื่อง พิจารณาร่วมกับส่วนราชการที่เสนอความเห็นในประเด็นข้อขัดแย้ง ซึ่ง สยช. ได้จัดประชุมร่วมกับส่วนราชการดังกล่าวได้ข้อยุติ พร้อมทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ตามนัยข้อพิจารณาร่วมกันดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายปัญญา เกสรทอง) ซึ่งกำกับ-

การบริหารราชการในงานของ สยช. แทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นชอบให้นำเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอกองคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ



(นางผาณิต นิตินันท์ประภาศ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. 2829303

โทรสาร 2827896



สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
บันทึกข้อความ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
วันที่ 34039
วันที่ 14 ต.ค. 42 เวลา 15.30 น.

ส่วนราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร. 2829303

ที่ นร 1305/ 11437 วันที่ 16 ธันวาคม 2542 60/100

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก

พ.ศ.

ที่ 14,
1950/3,
1950/42

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์)

1. เรื่องเดิม

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (กยช.)ให้นำร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน พ.ศ. (เสนอโดยพรรคชาติไทย เสนอโดยองค์กรเอกชน และเสนอโดยกรมประชาสงเคราะห์ รวม 3 ฉบับ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. (เสนอโดยกรมพลศึกษา) พิจารณาปรับปรุงเป็นร่างฉบับเดียว โดย สยช. ได้แต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนขึ้นพิจารณาขอร่างเป็นร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ. เพียงฉบับเดียว เสนอ กยช. มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้เสนอท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นชอบ และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

2. ข้อเท็จจริง

2.1 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า มีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเสนอความเห็นในเรื่องนี้มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี สรุปได้ ดังนี้

- (1) สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานประมาณ ยังไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กแห่งชาติ ในกรมประชาสงเคราะห์ เนื่องจากเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่
- (2) กระทรวงการคลัง และสำนักงานประมาณ เห็นว่า การจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก น่าจะยังไม่จำเป็นในขณะนี้

(3) กระทรวงยุติธรรมเห็นควรแก้ไขบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติบางประการ เช่น กรณีไม่มีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน กรณีการเรียกประกันทัณฑ์บนซึ่งเป็นหลักการเดียวกับประมวลกฎหมายอาญา และกรณีการนำวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมาใช้กับศาลจังหวัด เป็นต้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอให้ส่วนราชการที่เสนอเรื่อง และส่วนราชการที่เสนอความเห็นร่วมพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อยุติ แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

2.2 สยช. ได้แจ้งผลการพิจารณาร่วมกันกับส่วนราชการที่เสนอความเห็นดังกล่าว มีมติในส่วนที่มีความเห็นแย้ง ดังนี้

(1) ให้ตัดมาตรา 21 เรื่องการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กแห่งชาติ ออกทั้งมาตรา ตามข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ. และสำนักงานประมาณ

(2) ให้แก้ไขข้อความ มาตรา 81 ตามข้อสังเกตของกระทรวงการคลัง และสำนักงานประมาณ เป็นข้อความดังต่อไปนี้

“มาตรา 81 กองทุนประกอบด้วย

1. เงินทุนประเดิมจากรัฐบาล
2. เงินที่ได้รับจากการบริจาคหรือเงินอุดหนุนอื่น ๆ
3. ดอกผลหรือประโยชน์ของกองทุน

(3) ให้แก้ไขมาตรา 88 วรรคสอง เป็น “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 หรือมาตรา 66 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

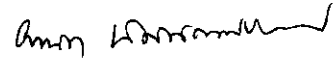
(4) มาตรา 92 ให้ตัดข้อความ “และให้นำวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมาใช้ในศาลจังหวัดโดยอนุโลม” ออก

สำหรับข้อ 2.2 (3) และ (4) ได้แก้ไขปรับปรุงตามข้อสังเกตของกระทรวงยุติธรรม รายละเอียดปรากฏตามรายงานการประชุมและร่างพระราชบัญญัติที่ปรับปรุงแก้ไขที่แนบมาพร้อมนี้

8. ข้อเสนอ

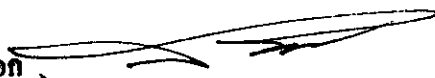
สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า สขช. ซึ่งเป็นส่วนราชการที่เสนอเรื่อง และส่วนราชการที่เสนอความเห็นได้ร่วมกันพิจารณาเรื่องที่มีความเห็นขัดแย้งได้ข้อยุติแล้ว ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2539 (แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0215/ว 28 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2539) ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา จึงเห็นสมควรนำผลการพิจารณาร่วมกันของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

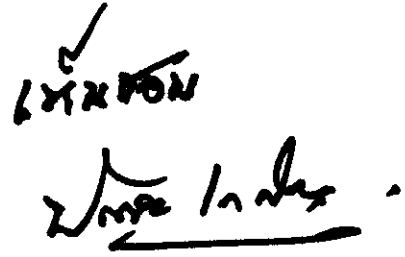
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้กรุณานำเรียนรองนายกรัฐมนตรี (นายป๋วย ฤทธิกุล) ซึ่งกำกับการบริหารราชการในงงานของ สขช. แทนนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี แล้วสำนักนายกรัฐมนตรีจักได้แจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป


(นางผาณิต นิติต้องประภาศ)

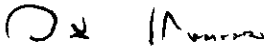
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี


กราบเรียน พลเอก รองนายกรัฐมนตรี (นายป๋วย ฤทธิกุล)
เพื่อโปรดพิจารณา

พลอากาศเอก 
(สมบุญ ระหงษ์)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๒


(นายป๋วย ฤทธิกุล)
รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
192 ส.ค. 2543

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววณิ เกษตรธรรม)
นิติกร 6๑
17 ส.ค. 2543

6/2๐ ๐๒ > ๑๕.
นายกฯ ส.ค. ๑๕/๑๒/๒๕๔๓

๐๐๓๔
15 ส.ค. ๕๓



สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
เลขรับ..... 3792
วันที่..... 25.๑.๕๕
เวลา..... ๑๑.๐๕ น.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เลข บ..... 30808
วันที่..... ๒๖.๑.๕๕
เวลา..... ๑๑.๓๐ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ โทร. 651-6498 ๖3/๑๐

ที่ นร 1701/19๕๕๖ วันที่ 1 ธันวาคม 2542

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ.

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ตามที่ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ นร 1305/8700 ลงวันที่ 24 กันยายน 2542 แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ดำเนินการ เรื่องร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ. โดยขอ ให้ส่วนราชการที่เสนอเรื่องและส่วนราชการที่เสนอความเห็นร่วมกันพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อยุติ แล้วนำ ๒ ส่วน ๒ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป นั้น

สำนักงานฯ ได้เชิญสำนักงาน ก.พ. กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการคลัง สำนักงาน-ประมาธ ซึ่งเป็นส่วนราชการที่มีความเห็นแย้งกับร่างพระราชบัญญัติ ร่วมประชุมเพื่อพิจารณาหาข้อสรุป เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2542 โดยมีผู้แทนของทุกส่วนราชการที่เสนอความเห็นแย้งได้เข้าร่วมประชุม ยกเว้นผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ได้แจ้งต่อฝ่ายเลขานุการคณะทำงานว่า คิดราชการอื่นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ และที่ประชุมได้มีมติในส่วนที่เกี่ยวกับความเห็นแย้ง ดังนี้

1. ให้ตัด มาตรา 21 เรื่องการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กแห่งชาติ ออกทั้งมาตรา

2. ให้แก้ไขข้อความ มาตรา 81 เป็นข้อความดังต่อไปนี้

“มาตรา 81 กองทุนประกอบด้วย

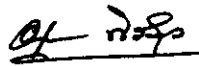
1. เงินทุนประเดิมจากรัฐบาล
2. เงินที่ได้รับจากการบริจาคหรือเงินอุดหนุนอื่น ๆ
3. ดอกผลหรือประโยชน์ของกองทุน

(3) ให้แก้ไข มาตรา 88 วรรคสอง เป็น “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 หรือมาตรา 66 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

1.4.มาตรา...

(4) มาตรา 92 ให้ตัดข้อความ “และให้นำวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมาใช้ในศาลจังหวัดโคยอนุโลม” ออก
ซึ่งสำนักงานฯ ได้แจ้งรายงานการประชุมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณารับรองเรียบร้อยแล้ว
รายละเอียดรายงานการประชุมปรากฏตามเอกสาร ดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไปด้วย
จักเป็นพระคุณยิ่ง



(นางอุไรวรรณ พิชิตกุล)
เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม
และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง



(นางสาววณี เกษตรธรรม)

นิติกร ๑๑

17 ส.ค. 2543

บันทึกหลักการและเหตุผล

ร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก ใช้บังคับมานาน สาระสำคัญและวิธีการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังอยู่ในรูปประกาศของคณะปฏิวัติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สมควรที่จะปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาในด้านในทางที่เหมาะสมตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2515

(2) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515

มาตรา 4 บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่มีบทบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

"เด็ก" หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

"นักเรียน" หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ทั้งสายสามัญและสายอาชีพอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

"นักศึกษา" หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

"บิคารมราคา" หมายความว่า บิคารมราคาคามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความถึงบิคารมราคาที่มีได้จดทะเบียนสมรสกันด้วย

"บิคารมราคาบุญธรรม" หมายความว่า บุคคลที่จดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

"บิคารมราคาเลี้ยง" หมายความว่า สามีหรือภริยาของมารดาหรือบิดาของเด็ก ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนสมรสกันหรือไม่

"ครอบครัวอุปถัมภ์" หมายความว่า ครอบครัวหรือบุคคลที่รับเด็ก ซึ่งมีไข่มุขไว้อุปการะเลี้ยงดูอย่างบุตร

"ผู้ปกครอง" หมายความว่า บิคารมราคา ผู้อุปบาล และผู้ปกครองคามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงบิคารมราคาบุญธรรม บิคารมราคาเลี้ยง ครอบครัวอุปถัมภ์ ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้างและบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

"ผู้ปกครองสวัสดิภาพ" หมายความว่า ผู้มีหน้าที่ปกครองดูแลเด็กเกี่ยวกับความประพฤติและความเป็นอยู่ของเด็กตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟูตามพระราชบัญญัตินี้

"ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพ" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก คามหมวด 7

"การสงเคราะห์" หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก รวมทั้งครอบครัว ซึ่งอยู่ในสถานะที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเงินครุ เครื่องอุปโภคบริโภค หรือการให้บริการอื่น ๆ ซึ่งกระทำโดยหน่วยงานของทางราชการหรือเอกชนตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

"การคุ้มครองสวัสดิภาพ" หมายความว่า การปกป้อง ดูแล พัฒนาและฟื้นฟูเด็กและครอบครัว ซึ่งอยู่ในสถานะที่จำต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ซึ่งกระทำโดยหน่วยงานของทางราชการหรือเอกชนตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

"ทารุณกรรม" หมายความว่า การกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใด ๆ จนเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเสรีภาพหรือเกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ การกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก การใช้เด็กให้กระทำ หรือประพฤตินในลักษณะเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจหรือขัดคอกกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

"การเลี้ยงดูโดยมิชอบ" หมายความว่า ไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตและการรักษาพยาบาลเด็ก ตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดโดยกฎกระทรวง รวมทั้งไม่จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาหรือการศึกษาอบรมตามวัยอันสมควรหรือปล่อยปละละเลยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของเด็ก

"เด็กเร่ร่อน" หมายความว่า เด็กที่ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือมีแต่ไม่เลี้ยงดูหรือไม่สามารถเลี้ยงดู จนเป็นเหตุให้เด็กต้องเร่ร่อนไปในที่ต่าง ๆ หรือเด็กที่มีความประพฤติชอบใช้ชีวิตเร่ร่อน จนน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของตน

"เด็กกำพร้า" หมายความว่า เด็กที่ไม่ปรากฏบิดามารดาหรือถูกทอดทิ้งหรือพลัดหลงและไม่สามารถติดตามบิดามารดาหรือผู้ปกครองได้

"เด็กพิการ" หมายความว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางกาย สมออง สติปัญญาหรือจิตใจ ไม่ว่าความบกพร่องนั้นจะมีมาแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลัง

"เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด" หมายความว่า เด็กที่ประพฤตินั้นไม่สมควรแก่วัย ประกอบอาชีพหรือคบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดี หรืออยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำไปในทางเสียหายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

"เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก" หมายความว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนหรือบิดามารดาหย่าร้าง ทั้งร้าง ถูกคุมขังหรือแยกกันอยู่ หรือเด็กที่ต้องรับภาระหน้าที่ในครอบครัวเกินกว่าวัยหรือกำลังความสามารถและสติปัญญา หรือไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองให้พ้นภัยได้

"สถานรับเลี้ยงเด็ก" หมายความว่า สถานที่รับเลี้ยงเด็กที่มีอายุไม่เกินหกปีบริบูรณ์ และจำนวนเกินกว่าห้าคน ซึ่งเด็กไม่เกี่ยวข้องเป็นญาติกับเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็กดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสถานพยาบาลหรือโรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชน

"สถานแรกรับ" หมายความว่า สถานที่รับเด็กไว้อุปการะเป็นการชั่วคราวเพื่อประเมินเด็กและครอบครัวกำหนดแนวทางในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็กแต่ละราย

"สถานสงเคราะห์" หมายความว่า สถานที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ ซึ่งมีจำนวนเกินกว่าห้าคนขึ้นไป

"สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ" หมายความว่า สถานที่ให้การศึกษา อบรม ฝึกอาชีพและแก้ไขความประพฤติ บำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ

"สถานพัฒนาและฟื้นฟู" หมายความว่า สถานที่ โรงเรียน สถาบัน ศูนย์หรือหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อให้การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนให้การศึกษานะแนวและการฝึกอบรมอาชีพแก่เด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเป็นพิเศษ

"สถานแนะแนวปัญหาเด็กและครอบครัว" หมายความว่า สถานที่ทำให้คำแนะนำแก้ไข ปัญหาของเด็กและครอบครัวเกี่ยวกับอันตรายอันอาจเกิดขึ้นแก่เด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจและศีลธรรม

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความ ประพฤติเด็ก

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและ ส่งเสริมความประพฤติเด็กแห่งชาติ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า

(1) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ ตามหมวด 4 แห่งพระราชบัญญัตินี้

(2) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและ สวัสดิการสังคม แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามหมวด 5 แห่งพระราชบัญญัตินี้

(3) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 45 มาตรา 46 และหมวด 8 แห่งพระราชบัญญัตินี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ และหมายรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบ หมายจากอธิบดี

"ผู้ว่าราชการจังหวัด" หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพ- มหานคร และหมายรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือระเบียบเพื่อการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎ กระทรวงตามบทนิยามคำว่า "เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด" และกฎกระทรวงเกี่ยวกับการส่งเสริม ความประพฤติและรักษาวินัยของนักเรียน นักศึกษาให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ

กฎกระทรวงหรือระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 7 รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการเลี้ยงดูเด็ก การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การส่งเสริมความประพฤดีและการรักษาวินัยของนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

กฎกระทรวงและหลักเกณฑ์ที่ออกตามความในวรรคหนึ่ง ให้ดำรงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา 8 รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามและจรรยาบรรณของผู้ปกครองสวัสดิภาพ ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพ นักสังคมสงเคราะห์ นักบำบัด ครูและพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา 9 อธิบดีมีอำนาจจัดตั้งหรืออนุญาตให้เอกชนจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู ได้ที่ราชอาณาจักร การอนุญาตให้เอกชนจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟูในแต่ละจังหวัด ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดภายในเขตจังหวัดนั้น ๆ

กรณีหน่วยงานอื่นของรัฐนอกจากที่มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้จะจัดตั้งและดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็ก ให้แจ้งให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีเพื่อทราบ ในกรณีเช่นว่านี้ อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดอาจให้คำแนะนำหรือสนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินการดังกล่าวด้วยก็ได้

หมวด 2

คณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤดีเด็ก

มาตรา 10 ให้มีคณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤดีเด็กแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม อธิการสูงสุด ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพลศึกษาและอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เป็นกรรมการ และกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ จิตวิทยา กฎหมาย การแพทย์ ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินงานในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี สาขาวิชาชีพละสองคนและมีประสบการณ์และผล

งานเป็นที่ประจักษ์ในงานด้านสวัสดิการเด็กมาไม่น้อยกว่าเจ็ดปี จำนวนสองคน ซึ่งในแต่ละสาขาวิชา
หรืออย่างน้อยต้องมีผู้แทนจากองค์กรภาคเอกชนหนึ่งคน โดยมีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นกรรมการ
และเลขานุการ และคณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
ไม่เกินสองคนก็ได้

คณะกรรมการซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพและผู้มีประสบการณ์และผลงานเป็นที่
ประจักษ์ความวรรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

มาตรา 11 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้อยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะ
แต่งตั้งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา 12 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 11
ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) รัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออก
- (4) ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (5) เป็นบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย
- (6) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนหรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้

ความสามารถ

- (7) ขาดการประชุมติดต่อกัน 3 ครั้ง

ในกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคล
ในประเภทเดียวกันตามมาตรา 10 เป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับ
วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 13 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเมื่อครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการ
แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไป
พลางก่อน จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา 14 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
จำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใดถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติ
หน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติในที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้า
คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 15 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการสงเคราะห์
คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้
- (2) พิจารณาให้ความเห็นชอบแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและระเบียบต่าง ๆ
เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (3) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน
การเก็บรักษาเงินและการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน
- (4) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 46
- (5) วางหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
- (6) วินิจฉัยชี้ขาดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่ รวมทั้งมีอำนาจเรียก
เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือคำชี้แจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวินิจฉัยชี้ขาดด้วย
- (7) ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานงานให้แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติ
งานด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจ
เข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ
สถานพัฒนาและฟื้นฟู หรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริม
ความประพฤติเด็กทั้งของรัฐและเอกชน
- (8) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ใน
อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ
- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความ
ประพฤติเด็ก

มาตรา 16 ให้คณะกรรมการ อนุกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 17 ให้มีคณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความ
ประพฤติเด็กจังหวัด จังหวัดละหนึ่งคณะ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
อัยการจังหวัด ปลัดจังหวัด พัฒนาการจังหวัด แรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัด ศึกษาธิการ
จังหวัด สาธารณสุขจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
จังหวัด เป็นกรรมการ และกรรมการซึ่งอธิบดีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

จิตวิทยา กฎหมาย การแพทย์ และด้านสวัสดิการเด็ก ในจังหวัดนั้น ๆ สาขาวิชาชีพละสองคน ซึ่งในแต่ละสาขาวิชาชีพอย่างน้อยต้องมีผู้แทนจากองค์กรภาคเอกชนหนึ่งคน โดยมีประชาสงเคราะห์จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และคณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในจังหวัดนั้นเป็นผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคนก็ได้

มาตรา 18 วาระการดำรงตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นหน้าที่ตามมาตรา 17 และองค์ประชุมให้นำมาตรา 11 มาตรา 13 และมาตรา 14 ใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 19 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 17 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 18 แล้ว ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งมีคำสั่งให้ออก
- (4) ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (5) เป็นบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย
- (6) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนหรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้

ความสามารถ

- (7) ขาดการประชุมติดต่อกัน 3 ครั้ง

ในกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 17 พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง แต่งตั้งบุคคลประเภทเดียวกันเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 20 คณะกรรมการสงเคราะห์ ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กจังหวัดตามมาตรา 17 ให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานที่ทำงานด้านสงเคราะห์ ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กภายในเขตอำนาจ

(2) ให้คำแนะนำและตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟูภายในเขตอำนาจ

(3) มีอำนาจตรวจสอบหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงกรณีมีการปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบ

(4) กำหนดแนวทางสงเคราะห์ ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กในเขตอำนาจ

(5) จัดหาทุนเพื่อสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กใน
ท้องถิ่น

(6) หน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความ
ประพฤติเด็กแห่งชาติมอบหมาย

(7) วินิจฉัยชี้ขาดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่รวมทั้งมีอำนาจเรียก
เอกสารหรือหลักฐานใด ๆ หรือคำชี้แจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวินิจฉัยชี้ขาดด้วย

มาตรา 21 ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสงเคราะห์ / คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริม
ความประพฤติเด็กแห่งชาติ/ ขึ้นใน / ตมรพระเทศสงเคราะห์ / กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และ
ให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบในสงวนรักษาของคณะตุรุมการสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริม
ความประพฤติเด็ก

(2) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการ
คึกนินสงวนเกี่ยวกับการสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก

(3) พัฒนาระบบ/รูปแบบและวิธีการตลอดจนให้บริการด้านสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพ
และส่งเสริมความประพฤติเด็ก

(4) รวบรวมผลกรการวิเคราะห์ วิจัย/ ดำเนินการติดตามและประเมินผลกรปฏิบัติตามนโยบาย
รวมทั้งแผนงานในการสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก/ ของหน่วยงาน
ของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

(5) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ/หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย.

หมวด 3

การปฏิบัติต่อเด็ก

มาตรา 22 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็น
สำคัญและห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติ

มาตรา 23 บิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ปกครองสวัสดิภาพ จำต้องให้การอุปการะเลี้ยง
ดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณี
และวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

กรณีที่บิดามารดา ผู้ปกครอง ตกอยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน
และพัฒนาเด็กได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เด็กได้รับการสงเคราะห์
และคู่ครองสวัสดิภาพทันที โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนาของเด็กนั้น

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือ เพื่อมิให้เด็กได้รับอันตราย พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการที่เหมาะสมดังต่อไปนี้

(1) จัดสถานที่อยู่อาศัยให้เด็กอยู่ภายใต้การคุ้มครองดูแล โดยแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพ ตามมาตรา 67

(2) จัดให้มีการช่วยเหลือในรูปของการสงเคราะห์ ตามมาตรา 32

(3) จัดให้เด็กได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตาม มาตรา 42

มาตรา 24 บิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ ต้องปกป้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจและ ต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดขวางต่อความเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กไม่ว่าในทางใด ๆ

กรณีที่บิดามารดา ผู้ปกครอง กระทำการใดอันน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของเด็ก พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพในทันทีโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ของเด็กนั้น

มาตรา 25 อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่ง อำเภอ หรือผู้บริหารองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดูแลและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตอำนาจ ไม่ว่าเด็กนั้นจะมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ดูแลและ ตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถาน พัฒนาและฟื้นฟู ที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจ

มาตรา 26 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามหมวด 4 และหมวด 5 มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบในสถานที่ใด ๆ ที่น่าเชื่อว่าจะมีการกระทำทารุณกรรมเด็ก หรือมีการกักขัง หรือเลี้ยงดูเด็กโดยมิชอบ แต่ถ้าเป็นที่โรงพยาบาลจะต้องมีหมายค้นจากศาล เว้นแต่เป็นกรณีเร่งด่วน หาก ชักช้าเด็กนั้นอาจได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ หรือถูกนำไปสถานอื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบ โดยไม่ต้องมีหมายก็ได้

(2) ชักถามเด็ก เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเด็กนั้นจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ และในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ให้มีอำนาจนำตัวเด็กไปยังที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว รวมทั้ง บุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ ในการนี้จะต้องกระทำโดยมิชักช้า ไม่ว่ากรณีใด ๆ ห้ามมิให้กักตัวเด็กไว้นาน เกินกว่าสิบสองชั่วโมง เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้ปฏิบัติตาม (6) ระหว่างที่เด็กอยู่ในความดูแล จะ ต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู หากเจ็บป่วยต้องให้การรักษาพยาบาล

(3) เรียกบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นมาให้ถ้อยคำหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นอยู่ ความประพฤติ สุขภาพและความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็ก

(4) สั่งให้บิดามารดา ผู้ปกครองของเด็ก หรือสั่งให้นายจ้างหรือผู้ประกอบการ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองสถานที่ที่เด็กทำงานหรือเคยทำงาน อาศัยหรือเคยอาศัยอยู่ หรือสั่งให้เจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลสถานศึกษาที่เด็กกำลังศึกษาหรือเคยศึกษา หรือสั่งให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพ ให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับความเป็นอยู่หรือการศึกษาหรือการทำงานหรือความประพฤติของเด็กมาให้

(5) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา ผู้ปกครองของเด็ก สถานที่ประกอบการของนายจ้างของเด็ก สถานศึกษาของเด็กหรือสถานที่ที่เด็กนั้นมีความเกี่ยวข้องด้วย ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกเพื่อสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่นั้น ๆ และรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานใด ๆ เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเลี้ยงดู อุปนิสัย ความประพฤติของเด็ก

(6) มอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองเพื่อดูแลหรือมอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองพร้อมกับแนะนำหรือคัดเตือนบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้ปกครองและอุปการะเลี้ยงดูเด็กในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กนั้นได้รับการพัฒนาในทางที่เหมาะสม

(7) ทำรายงานเกี่ยวกับตัวเด็กเพื่อมอบให้แก่สถานแรกรับในกรณีมีการส่งเด็กไปยังสถานแรกรับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการร้องขอ

ไม่ว่ากรณีใด ๆ เด็กที่อยู่ในความดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องได้รับการอุปการะเลี้ยงดู และได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม และก่อนที่จะจัดให้เด็กเข้าอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู จะต้องปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ก่อนเท่าที่สามารถกระทำได้

มาตรา 27 ห้ามมิให้บิดามารดาหรือผู้ปกครอง

(1) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือสถานที่ใด ๆ หรือที่สาธารณะ โดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กนั้นกลับคืน

(2) ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม

(3) กระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการขัดขวางความเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก

(4) จงใจหรือประมาทเลินเล่อไม่ทำให้สิ่งที่เป็นแก่การดำรงชีวิตหรือด้านสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของเด็ก

(5) กระทำการใด ๆ ต่อเด็กอันมีลักษณะถือได้ว่าเป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

มาตรา 28 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ห้ามมิให้ผู้ใด

- (1) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (2) จงใจหรือประมาทเลินเล่อไม่ทำให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของเด็ก
- (3) ชักจูง บังคับ ชูเชื้อย ขนยอมหรือส่งเสริมให้เด็กประพฤติคนไม่สมควรแก่วัย หรือน่าจะทำให้เด็กนั้นมีความประพฤติดีเสี่ยงต่อการกระทำผิด
- (4) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อรับเด็ก หรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีโชษุติของเด็กนั้น เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว
- (5) ชักจูง ชูเชื้อย ขนยอม ส่งเสริมหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ทำให้เด็กไปเป็นขอทาน เร่ร่อนหรือกระทำผิด หรือใช้ จ้างวานหรือชูเชื้อยให้เด็กเป็นเครื่องมือขอทานหรือกระทำผิดหรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก
- (6) ให้ ขาย หรือแลกเปลี่ยนเด็กกับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด
- (7) ใช้หรือจ้างเด็กให้ทำงานหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจของเด็ก หรือมีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตหรือขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก
- (8) ใช้ ชูเชื้อย ชักจูงหรือขนยอมส่งเสริมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใด ๆ เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อพัฒนาการตามวัยของเด็ก หรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก
- (9) ขนยอมหรือใช้ให้เด็กเล่นการพนัน ไม่ว่าจะชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนันหรือสถานค้าประเวณี สถานเรีงรมย์หรือสถานที่ใด ๆ ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า
- (10) ใช้ ขนยอม ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หลอกลวงหรือชูเชื้อยด้วยประการใด ๆ ให้เด็กแสดงหรือกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะ เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด ๆ แม้เด็กจะขนยอมก็ตาม
- (11) จำหน่าย จำย แจก แลกเปลี่ยนหรือให้สุราหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ บุหรี หรือผลิตภัณฑ์บุหรีให้แก่เด็ก แม้เด็กจะมีได้เสพสุราหรือบุหรีนั้นก็ตาม

มาตรา 29 ห้ามมิให้โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ผ่านสื่อสารสนเทศประเภทใด ๆ ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ด้วย ในลักษณะที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติคุณหรือสิทธิประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดของเด็ก

มาตรา 30 ผู้ใดพบเห็นเด็กตกอยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้นหรือแจ้งต่อนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพโดยมิชักช้า

แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่รับตัวเด็กไว้รักษาพยาบาล ครูอาจารย์ นายจ้าง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเด็กที่เป็นศิษย์ หรือลูกจ้าง หากเป็นที่ปรากฏชัดหรือเป็นที่น่าสงสัยว่าเด็กนั้นถูกระงับหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการเล็งดูโดยมิชอบ ให้รับรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ทราบโดยมิชักช้า

การแจ้งหรือการรายงานตามมาตรา นี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ก่อให้เกิดความรับผิดแก่ผู้แจ้ง

หมวด 4

การสงเคราะห์เด็ก

มาตรา 31 เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ได้แก่ เด็กดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเด็กเร่ร่อน หรือเด็กกำพร้า
- (2) ถูกทอดทิ้งไว้ ณ ที่ใดที่หนึ่ง
- (3) บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูได้ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด เช่น ถูกจำคุก กักขัง พิการ ทูพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง ขาดเงิน เป็นผู้เยาว์ หย่า ถูกทิ้งร้าง เป็นโรคจิตหรือโรคประสาท มีพฤติกรรมหรือการประกอบอาชีพที่มีลักษณะไม่เป็นคุณต่อเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล
- (4) ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ถูกกระทำทารุณกรรม หรือตกอยู่ในภาวะอื่นใดอันอาจเป็นเหตุให้เด็กมีความประพฤติดีเสื่อมเสียในทางศีลธรรมอันดีหรือเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ
- (5) บกพร่องทางร่างกาย สมอง สติปัญญา หรือจิตใจและไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือเป็นเด็กพิการ
- (6) อยู่ในสถานะที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น หรือเป็นเด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก

มาตรา 32 พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้อาจดำเนินการตามมาตรา 26 หรือดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือแนะนำแก่ครอบครัวของเด็กหรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ตามวิธีการที่เหมาะสมดังต่อไปนี้

(1) ให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่เด็กและครอบครัวหรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเด็ก ทั้งนี้ เพื่อให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ตามมาตรา 23 วรรคหนึ่ง

(2) มอบเด็กให้อยู่ในความอุปการะของบุคคลที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูตามระยะเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินหนึ่งเดือน ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการตาม (1) ได้

(3) ดำเนินการเพื่อให้เด็กได้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

(4) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในครอบครัวอุปถัมภ์หรือสถานรับเลี้ยงเด็กที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กนั้นไว้อุปการะ

(5) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานแรกรับ

(6) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์

(7) ส่งเด็กเข้าศึกษาหรือฝึกหัดอาชีพ

วิธีการให้การสงเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และไม่ว่ากรณีใด ๆ การดำเนินการให้การสงเคราะห์ตาม (4) (5) และ (6) ต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือบิดาหรือมารดาในกรณีที่บิดาหรือมารดาถึงแก่ความตายหรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ หรือจากผู้ปกครองของเด็ก ความยินยอมดังกล่าวต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่อธิบดีกำหนด หรือด้วยวาจาต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คน ในกรณีที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจส่งเด็กเข้ารับการสงเคราะห์ตามวิธีการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดต้องฟังรายงานและความเห็นของผู้เชี่ยวชาญสาขาสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ก่อน

ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีมีอำนาจกำหนดระยะเวลาในการสงเคราะห์เด็กตาม (4) (5) และ (6) แต่ถ้ามิพหุติการณ์เปลี่ยนแปลงไปอาจจะขยายหรือย่นระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้วก็ได้ตามแต่เห็นสมควร ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับดำเนินการจัดให้เด็กสามารถกลับไปอยู่ในความปกครองของบิดามารดาหรือผู้ปกครองโดยมิชักช้า

กรณีที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองร้องขอรับเด็กที่อยู่ระหว่างการสงเคราะห์ไปปกครองดูแลเอง ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองแสดงให้เห็นว่าสามารถปกครองและอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้เด็กนั้นพ้นจากการสงเคราะห์ และมอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองรับไปปกครองดูแลได้ แม้ยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาในการสงเคราะห์ก็ตาม เมื่อบุคคลที่ได้รับการสงเคราะห์มีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์แต่ยังอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี อาจสั่งให้บุคคลนั้นได้รับการสงเคราะห์ต่อไปจนอายุสิบแปดปีบริบูรณ์ก็ได้

ได้ แต่ถ้าบุคคลนั้นร้องขอและมีเหตุจำเป็นต้องให้การสงเคราะห์ต่อไปอีก อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีอาจสั่งให้สงเคราะห์บุคคลนั้นต่อไปตามความจำเป็นและสมควร แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินเวลาที่บุคคลนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

มาตรา 33 เมื่อสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับหรือสถานสงเคราะห์ได้รับตัวเด็กไว้ตาม มาตรา 32(4) (5) (6) ให้รับทำการประเมินเด็กและครอบครัว และเสนอความเห็นเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กแต่ละราย พร้อมด้วยประวัติไปยังอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี โดยมีชักช้า ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา 34 กรณีที่อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้เด็กเข้ารับการสงเคราะห์โดยบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กไม่ยินยอมตามมาตรา 32 วรรคสอง กรณีที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กไม่เห็นด้วยกับกำหนดระยะเวลาตามมาตรา 32 วรรคสาม หรือกรณียื่นคำร้องขอรับเด็กไปปกครองดูแลเองแต่ได้รับการปฏิเสธจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา 32 วรรคสี่ แล้วแต่กรณี บิดามารดาหรือผู้ปกครองย่อมมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อศาลตามมาตรา 92 ในเขตท้องที่นั้นภายใน 120 วัน

มาตรา 35 ระหว่างที่เด็กได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา 32 (2)(4) หรือ (6) หากปรากฏว่าเด็กนั้นเป็นเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดและพึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีมีอำนาจสั่งให้ใช้วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กนั้นได้

มาตรา 36 หากบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบแก่เด็กได้รับเด็กกลับมาอยู่ในความดูแล มีพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าจะให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบแก่เด็กอีก ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้คำแนะนำแก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กนั้น หากไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ ก็ให้ยื่นคำขอต่ออธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณีเพื่อเรียกประกันทัณฑ์บน โดยกำหนดจำนวนเงินค้ำประกันตามฐานานุรูปว่าจะไม่กระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการเลี้ยงดูแก่เด็กโดยมิชอบ แต่ทั้งนี้กำหนดทัณฑ์บนได้ไม่เกินระยะเวลาสองปี

ไม่ว่ากรณีใด ๆ การให้คำแนะนำหรือการเรียกประกันทัณฑ์บนให้คำนึงถึงความสามารถ ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา 37 กรณีเด็กเร่ร่อน หรือเด็กกำพร้าให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามมาตรา 26 (2) ถ้าเด็กเจ็บป่วยหรือจำเป็นต้องตรวจสุขภาพหรือเป็นเด็กพิการให้ดำเนินการตามมาตรา 42 และถ้าเป็นเด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา 32 แต่ไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้พยายามดำเนินการเพื่อให้เด็กสามารถกลับไปอยู่กับครอบครัวโดยเร็ว ถ้าปรากฏว่าสภาพครอบครัวหรือสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะที่จะให้เด็กกลับไปอยู่กับครอบครัว และมีเหตุจำเป็นที่จะต้องให้การคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กนั้นก็ได้

มาตรา 38 บิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติหรือผู้พบเห็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ตาม มาตรา 31 อาจนำเด็กนั้นไปขอรับการสงเคราะห์ ที่กรมประชาสงเคราะห์หรือสำนักงานประชา- สงเคราะห์จังหวัด หรือหน่วยงานสงเคราะห์เด็กของเอกชน เพื่อขอรับการสงเคราะห์ได้ ถ้าพนักงาน เจ้าหน้าที่หรือผู้ปกครองสวัสดิภาพ หรือเจ้าของหรือผู้ดูแลสถานสงเคราะห์พิจารณาเห็นว่าจำเป็นต้อง ดำเนินการสงเคราะห์ตามมาตรา 32 ก็ให้ดำเนินการสงเคราะห์ตามวิธีการที่เห็นสมควร แต่ถ้าเห็น สมควรทำการประเมินเด็กและครอบครัวเพื่อหาวิธีการสงเคราะห์ที่เหมาะสมจะส่งเด็กนั้น ไปยังสถานแรก รับก่อนก็ได้

หมวด 5

การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

มาตรา 39 เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพได้แก่เด็กดังต่อไปนี้

- (1) ถูกกระทำทารุณกรรม
- (2) มีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด
- (3) อยู่ในสถานะที่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา 40 ผู้ใดพบเห็นหรือน่าเชื่อว่ามีกระทำความทารุณกรรมต่อเด็กให้รีบแจ้งด้วยวาจา หรือเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ การแจ้งหรือการรายงานตามมาตรา นี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง และไม่ก่อให้เกิดความรับผิดแก่ผู้แจ้ง

มาตรา 41 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้ได้รับแจ้งเหตุตามมาตรา 40 หรือเป็นผู้พบเห็นหรือมีพฤติการณ์ที่น่าเชื่อเชื่อว่ามี การกระทำความทารุณกรรม ต่อเด็กในสถานที่ใด ๆ ให้มีอำนาจเข้าตรวจค้นตามมาตรา 26 (1) และมีอำนาจ แยกตัวเด็กจากครอบครัวของเด็ก เพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยเร็วที่สุด

มาตรา 42 การดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 41 ต้องรีบจัดให้มีการตรวจ รักษาทางร่างกายและจิตใจทันที ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรต้องประเมินเด็กและครอบครัวเพื่อหา วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็กก็อาจส่งตัวเด็กไปสถานแรกรับก่อนก็ได้ หรือถ้าจำเป็นต้อง ให้การสงเคราะห์ก็ให้ดำเนินการตามหมวด 4 แห่งพระราชบัญญัตินี้ และถ้าจำเป็นต้องให้การฟื้นฟู สภาพจิตใจก็ให้รีบส่งเด็ก ไปยังสถานพัฒนาและฟื้นฟู

การส่งเด็กไปสถานแรกรับหรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูหรือสถานอื่นใดตามวรรคหนึ่ง เพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กนั้น ให้กระทำได้มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินเจ็ดวัน แต่ถ้ากรณีที่มีเหตุ จำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ของเด็ก พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานอัยการจะยื่นคำร้องขอต่อศาล ตามมาตรา 92 เพื่อมีคำสั่งขยายระยะเวลาออกไปไม่เกินสามสิบวันก็ได้

มาตรา 43 กรณีที่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กเป็นผู้กระทำทารุณกรรมต่อเด็ก ถ้ามีการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกฟ้องนั้นจะกระทำทารุณกรรมแก่เด็กนั้นอีก ก็ให้ศาลมีอำนาจกำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยผู้ฟ้องหรือห้ามเข้าเขตกำหนด เพื่อมิให้กระทำการดังกล่าวและสั่งให้ผู้ฟ้องทำทัณฑ์บนไว้ตามมาตรา 46 แห่งประมวลกฎหมายอาญาคด้วยก็ได้

กรณีที่ไม่มี การฟ้องคดีอาญาแต่มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการกระทำทารุณกรรมแก่เด็กอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือพนักงานอัยการยื่นคำขอต่อศาลตามมาตรา 92 เพื่อออกคำสั่งมิให้กระทำการดังกล่าวโดยกำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยและเรียกประกันทัณฑ์บนด้วยก็ได้

ในกรณีตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง หากศาลเห็นว่าเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองเด็กมิให้ถูกกระทำทารุณกรรมอีก ศาลจะออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้ที่เชื่อว่าจะกระทำทารุณกรรมแก่เด็กมาขังไว้ มีกำหนดไม่เกิน 1 เดือนก็ได้

การพิจารณาออกคำสั่งหรือการเรียกประกันทัณฑ์บนตามบทบัญญัติในวรรคก่อน ให้ศาลคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา 44 เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดำเนินการตามมาตรา 26 ถ้าเห็นว่าจำเป็นต้องคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กก็ให้เสนอประวัติพร้อมความเห็นไปยังอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาสั่งให้ใช้วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็กนั้น

ไม่ว่ากรณีใด ๆ การใช้วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กนั้นเป็นสำคัญ

มาตรา 45 กรณีเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจดำเนินการหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเด็กหรือสภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความเป็นอยู่ การเลี้ยงดู อุปนิสัยและความปลอดภัยของเด็ก หากเห็นจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ก็ให้ดำเนินการตามหมวด 4 ถ้าเห็นว่ายังไม่สมควรส่งตัวเด็กไปยังสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู ก็ให้มอบตัวเด็กนั้นแก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลใดขินยอมรับเด็กนั้นไปปกครองดูแล โดยจะวางข้อกำหนดป้องกันมิให้เด็กมีความประพฤติเสียหายหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด โดยมีการแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กนั้นตามมาตรา 67 หรือไม่ก็ได้ และจะวางข้อกำหนดให้บิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือบุคคลที่รับเด็กนั้นไปปกครองดูแล ต้องปฏิบัติข้อหนึ่งหรือหลายข้อ ดังต่อไปนี้ก็ได้

(1) ระมัดระวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่หรือห้องที่ใดอันจะจงใจให้เด็กประพฤติดนไม่สมควรแก่วัย

- (2) รมั้คระวังมิให้เด็กออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือไป กับบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย
- (3) รมั้คระวังมิให้เด็กคบหาสมาคมกับบุคคลหรือคณะบุคคลที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย
- (4) รมั้คระวังมิให้เด็กกระทำการใดอันเป็นเหตุให้เด็กนั้นประพฤตินเสียหายน
- (5) จัดให้เด็กนั้นได้รับการศึกษาอบรมตามวัยอันควร
- (6) จัดให้เด็กนั้นได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตน

หากเป็นที่ปรากฏชัดว่าบิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ที่รับเด็กไว้ปกครองดูแลไม่สามารถ ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่รับรองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ได้ก็ให้ นำบทบัญญัติตามมาตรา 36 วรรคแรกมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 46 วิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก นอกจากที่บัญญัติไว้ใน หมวดนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 6

สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู

มาตรา 47 สถานรับเลี้ยงเด็กเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือได้รับอนุญาตให้จัดตั้งจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นผู้ปกครอง ดูแลและบังคับบัญชา

มาตรา 48 ให้อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการและคณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กจังหวัด กำกับดูแลกิจการของสถานรับเลี้ยงเด็ก การดำเนินกิจกรรมของสถานรับเลี้ยงเด็กต้องอยู่ภายใต้บังคับระเบียบที่กำหนดโดยอธิบดี ไม่ว่ากรณีใด ๆ การดำเนินกิจการของสถานรับเลี้ยงเด็กต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของ เด็กเป็นสำคัญ

มาตรา 49 สถานแรกรับเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือได้รับอนุญาตให้จัดตั้งจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นผู้ปกครองดูแลและบังคับบัญชา

มาตรา 50 ให้อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการ และคณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กจังหวัด กำกับดูแลกิจการของสถานแรกรับ

มาตรา 51 ให้สถานแรกรับมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) รับตัวเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพไว้เพื่อทำการประเมินเด็กและครอบครัวและวินิจฉัยกำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กแต่ละราย ถ้าจำเป็นอาจจะรับตัวเด็กไว้ปกครองดูแลชั่วคราวก็ได้แต่ต้องไม่เกินกว่า 3 เดือน

(2) ทำหน้าที่สืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพและฐานะของเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ รวมทั้งของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กนั้น รวมทั้งมูลเหตุที่ทำให้เด็กตกอยู่ในสถานะจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ เพื่อรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(3) จัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต พร้อมทั้งดำเนินการรักษาเยียวยาแก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล

(4) จัดที่พักอาศัย ที่หลับนอน และอาหารให้แก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลให้ถูกสุขอนามัยและเพียงพอ

(5) จัดการศึกษา การกีฬาและนันทนาการให้แก่เด็กที่อยู่ระหว่างปกครองดูแลให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กแต่ละคน

(6) จัดส่งเด็กที่ได้ดำเนินการตาม (1) และ (2) ไปยังสถานสงเคราะห์ สถานพัฒนาและฟื้นฟู โรงเรียนหรือสถานอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์ในการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กแต่ละคน

(7) กรณีไม่สมควรจัดส่งเด็กไปยังสถานสงเคราะห์ สถานพัฒนาและฟื้นฟู โรงเรียนหรือสถานอื่นใดตาม (6) ให้มอบตัวเด็กแก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดู ในกรณีเช่นนี้ ถ้าเห็นสมควรผู้ปกครองสวัสดิภาพอาจยื่นคำขอให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กนั้นตามมาตรา 67

(8) ให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่รับเด็กนั้น ไปปกครองดูแล ในกรณีที่เด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ

ให้สถานแรกรับหาทางดำเนินการให้เด็กสามารถกลับไปอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครองก่อน การจัดให้เด็กไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ สถานพัฒนาและฟื้นฟูหรือโรงเรียนหรือสถานอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์ในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพนั้น ให้ดำเนินการเป็นวิธีสุดท้าย

มาตรา 52 สถานสงเคราะห์เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือได้รับอนุญาตให้จัดตั้งจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นผู้ปกครองดูแลและบังคับบัญชา

มาตรา 53 การดำเนินกิจการของสถานสงเคราะห์ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยอธิบดี และให้อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการและคณะกรรมการสงเคราะห์ คຸ້ມครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กจังหวัด กำกับดูแลกิจการของสถานสงเคราะห์

มาตรา 54 ห้ามมิให้สถานสงเคราะห์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ปฏิเสธการรับเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคຸ້ມครองสวัสดิภาพไว้อุปการะเลี้ยงดู

มาตรา 55 สถานสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ปกครองและอุปการะเลี้ยงดูเด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์
- (2) สืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพและฐานะของเด็กรวมทั้งของบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลซึ่งเด็กนั้นอาศัยอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์และอบรมเด็ก เว้นแต่กรณีที่เกิดถูกส่งมาจากสถานแรกรับซึ่งมีรายงานการสืบเสาะและพินิจแล้ว อาจงดการสืบเสาะและพินิจก็ได้
- (3) จัดที่พักผ่อน หลับนอนและอาหารให้ถูกสุขอนามัยและเพียงพอโดยให้แยกเด็กชายหญิง อยู่ต่างหากจากกัน
- (4) จัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต พร้อมดำเนินการรักษาเยียวยาแก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล และจัดบริการแนะแนวให้คำปรึกษาแก่เด็กด้วย
- (5) จัดการศึกษา อบรม สั่งสอนและฝึกหัดอาชีพแก่เด็กระหว่างที่อยู่ในความปกครองดูแลของสถานสงเคราะห์ ให้เหมาะสมกับสภาพและวัยของเด็กแต่ละคน
- (6) จัดบริการแนะแนวให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือแก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กเคยอยู่ในความปกครองหรืออุปการะเลี้ยงดูตามที่เห็นสมควร
- (7) สอดส่องและติดตามให้คำแนะนำปรึกษาหรือช่วยเหลือแก่เด็กที่ออกจากสถานสงเคราะห์ ไปแล้ว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสงเคราะห์หรือคຸ້ມครองสวัสดิภาพแก่เด็กที่เคยอยู่ในสถานสงเคราะห์มิให้กลับไปสู่สภาพเดิม

การประเมินเด็กและครอบครัวและการดำเนินการใด ๆ ตามมาตรานี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา 56 สถานคຸ້ມครองสวัสดิภาพเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือได้รับอนุญาตให้จัดตั้งจากอธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นผู้ปกครองดูแลและบังคับบัญชา

มาตรา 57 การดำเนินกิจการของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และให้อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการและคณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กจังหวัด กำกับดูแลกิจการของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

มาตรา 58 สถานคุ้มครองสวัสดิภาพมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ปกครองดูแลและอุปการะเลี้ยงดูเด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ
- (2) ให้การศึกษา อบรมและฝึกอาชีพแก่เด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ
- (3) แก้ไขความประพฤติ บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจแก่เด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

(4) สอดส่องและติดตาม ให้คำแนะนำปรึกษาหรือช่วยเหลือแก่เด็กที่ออกจากสถานคุ้มครองสวัสดิภาพไปแล้ว

มาตรา 59 สถานพัฒนาและฟื้นฟูเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นหรือได้รับอนุญาตให้จัดตั้งจากอธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นผู้ปกครองดูแลและบังคับบัญชา

มาตรา 60 การดำเนินกิจการของสถานพัฒนาและฟื้นฟูให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และให้อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการและคณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กจังหวัด กำกับดูแลกิจการของสถานพัฒนาและฟื้นฟู

มาตรา 61 ให้สถานพัฒนาและฟื้นฟูมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับเด็กที่ต้องได้รับการบำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพด้านร่างกายหรือจิตใจไว้ปกครองดูแล
- (2) ทำการประเมินเด็กและครอบครัวเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูเด็กแต่ละราย
- (3) จัดการศึกษา ฝึกอบรม สั่งสอน บำบัดรักษา แนะนำ และฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจให้เหมาะสมแก่เด็กแต่ละคนที่อยู่ระหว่างการปกครองดูแล

มาตรา 62 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ให้ถือว่าผู้ปกครองสวัสดิภาพเด็กเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 63 การจัดตั้ง การยุบเลิก การยื่นคำขอรับอนุญาตและการอนุญาตให้จัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู

จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่มีอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจกำกับดูแลกิจการของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู

มาตรา 64 ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 65 ห้ามมิให้สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู ดำเนินกิจกรรมในลักษณะแสวงหากำไรในเชิงธุรกิจ

มาตรา 66 ห้ามมิให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพ เจ้าหน้าที่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู ทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ เขียนตี กักขังหรือทอดทิ้งหรือลงโทษโดยวิธีการรุนแรงประการอื่น อันเป็นการกระทำที่ทารุณโหดร้ายแก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล

หมวด 7

ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

มาตรา 67 ในการดำเนินการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติแก่เด็ก ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ถ้าเห็นว่ามีเหตุสมควรก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำขอต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลใด ๆ ที่สมควรใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กนั้น โดยจะกำหนดให้สถานที่อยู่อาศัยของเด็ก อยู่ในควบคุมดูแลของผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กด้วยหรือไม่ก็ได้

กรณีเด็กที่พ้นจากความปกครองดูแลของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู ถ้ามีเหตุผลสมควรเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กนั้น ก็ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพยื่นคำขอต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้ตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลใด ๆ ที่สมควรใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กนั้นก็ไว้

การแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสองปี

มาตรา 68 ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เชี่ยมเยียนและให้คำแนะนำปรึกษาแก่เด็กที่อยู่ในการกำกับดูแล รวมทั้งมีอำนาจแนะนำตักเตือนเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติ การศึกษาและการประกอบอาชีพ

2) เขียนเขียนและให้คำแนะนำปรึกษาแก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยเกี่ยวกับเรื่องการอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูเด็กที่อยู่ในกำกับดูแล

3) จัดทำรายงานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของเด็กและของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย เพื่อเสนออธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด พนักงานเจ้าหน้าที่ สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพหรือสถานพัฒนาและฟื้นฟู คณะกรรมการหรือคณะกรรมการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กจังหวัด แล้วแต่กรณีเพื่อให้มีการดำเนินการต่อไป

มาตรา 69 ห้ามมิให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพหรือผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล หรือข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย ในลักษณะที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติคุณหรือสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งของเด็ก บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาหรือบุคคลอื่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และได้ล่วงรู้ข้อมูลดังกล่าวเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วย โดยอนุโลม

ห้ามมิให้ผู้ใดเผยแพร่หรือทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่ว่าโดยวิธีผ่านสื่อประเภทใด

หมวด 8

การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา

มาตรา 70 ให้โรงเรียนและสถานศึกษาจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความปลอดภัยและความรับผิดชอบ ต่อสังคมให้แก่นักเรียนและนักศึกษา ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 71 นักเรียนและนักศึกษาต้องประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตนกำลังศึกษาอยู่ ต้องแต่งกายหรือแต่งเครื่องแบบตามระเบียบของโรงเรียนและสถานศึกษาหรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นักเรียนและนักศึกษาต้องไม่แต่งกายหรือประพฤติไม่สมควรแก่วัยหรือไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักเรียนและนักศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 72 นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 71 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีอำนาจปฏิบัติการตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และมีอำนาจนำตัวไปมอบแก่ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าสถานศึกษาของนักเรียน นักศึกษานั้น เพื่อดำเนินการสอบสวน

และอบรมสั่งสอนหรือลงโทษตามระเบียบ ในกรณีที่ไม่สามารถนำตัวไปมอบได้จะแจ้งด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้

เมื่อได้อบรมสั่งสอน หรือลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้บริหาร โรงเรียนหรือสถานศึกษาแจ้งให้ผู้ปกครองว่ากล่าวตักเตือนหรือสั่งสอนเด็กอีกชั้นหนึ่ง

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบเพื่อให้โรงเรียนหรือนักศึกษาหรือสถานศึกษาหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามสมควรเพื่อว่ากล่าวสั่งสอน

มาตรา 73 นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 71 เป็นครั้งที่สอง ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาสั่งลงโทษตามระเบียบ และแจ้งให้ผู้ปกครองมาให้สัญญาว่าจะอบรมสั่งสอนและควบคุมนักเรียนหรือนักศึกษานั้นมิให้ฝ่าฝืนเช่นนี้อีก

มาตรา 74 ถ้าผู้ปกครองไม่มาหรือไม่ให้สัญญาว่าจะอบรมสั่งสอนและควบคุมนักเรียนหรือนักศึกษาตามมาตรา 72 หรือนักเรียน นักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 71 เป็นครั้งที่สาม โรงเรียนหรือสถานศึกษาอาจส่งตัวนักเรียนหรือนักศึกษาพร้อมทั้งรายงานการลงโทษที่แล้มา ไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด 4 เพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา 32 หรือเรียกผู้ปกครองมาว่ากล่าวตักเตือนหรือเรียกประกันทัณฑ์บนว่าจะปกครองดูแลมิให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนเช่นนี้อีก โดยอาจกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา 75 นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 71 เป็นครั้งที่สี่หรือกรณีผิดประกันทัณฑ์บนที่ได้ไว้ตามมาตรา 74 โรงเรียนหรือสถานศึกษาอาจส่งตัวไปยังผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับหรือสถานสงเคราะห์แห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อทำการประเมินนักเรียนหรือนักศึกษานั้นและครอบครัว และให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมต่อไป

มาตรา 76 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ดังนี้

- (1) สอบถามครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษา เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัยและสติปัญญาของนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติคนฝ่าฝืนมาตรา 71
- (2) เรียกให้ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษานั้นกำลังศึกษาอยู่มารับตัวนักเรียนหรือนักศึกษา เพื่อว่ากล่าวอบรมสั่งสอนต่อไป
- (3) ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในเรื่องการอบรมและสั่งสอนนักเรียนหรือนักศึกษา
- (4) เรียกผู้ปกครองมาว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทัณฑ์บนว่าจะปกครองดูแลมิให้นักเรียนหรือนักศึกษาประพฤติคนฝ่าฝืนมาตรา 71 อีก โดยกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี
- (5) สอดส่องดูแลรวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือแหล่งที่ชักจูงนักเรียน นักศึกษาให้ประพฤติในทางมิชอบ

(6) ประสานงานกับผู้บริหาร โรงเรียน สถานศึกษา ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามหมวดนี้

มาตรา 77 ถ้าการฝ่าฝืนมาตรา 71 เกิดขึ้นในบริเวณโรงเรียนหรือสถานศึกษาซึ่งนักเรียนหรือนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ ให้ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าของสถานศึกษาดำเนินการตามมาตรา 72 มาตรา 73 มาตรา 74 หรือมาตรา 75 ตามลำดับแล้วแต่กรณี

มาตรา 78 นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 71 และเป็นพฤติกรรมที่ร้ายแรงหรือมีแนวโน้มให้นักเรียนหรือนักศึกษาประพฤติชั่ว ให้ปฏิบัติตามมาตรา 74 หรือมาตรา 75 โดยอนุโลมการฝ่าฝืนมาตรา 71 ซึ่งมีพฤติกรรมที่ร้ายแรงหรือมีแนวโน้มให้ประพฤติชั่วให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 79 ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนหรือนักศึกษา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการเพื่อทำการตรวจสอบการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะ หรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องของอำนาจความสะดวกตามสมควร

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ ทั้งนี้ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 9

กองทุนสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก

มาตรา 80 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม เรียกว่า "กองทุนสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก" เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติของเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ คู่ครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติ รวมทั้งครอบครัวของเด็กนั้นด้วย

มาตรา 81 กองทุนประกอบด้วย

(1) เงินอุดหนุน ทุนประเดิมจากรัฐบาล

(2) เงินที่รวบรวมกันมาต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือเงินประกันที่ผู้ประกันที่ได้อำนาจตามกฎหมายพระราชบัญญัตินี้

(3) /เงินค่าประกันที่ได้จากการประกันภัยที่มอบตามพระราชบัญญัตินี้

(4) เงินที่ได้รับจากการบริจาคหรือเงินอุดหนุนอื่น ๆ

(5) ดอกผลหรือผลประโยชน์ของกองทุน

มาตรา 82 เงินกองทุนตาม มาตรา 80 ให้เป็นของกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา 83 เงินกองทุนให้ใช้จ่ายในการสงเคราะห์ กลุ่มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบหรือวิธีการ ใช้จ่ายเงินกองทุนให้กำหนดโดยกฎกระทรวงด้วยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ให้รัฐมนตรี อธิบดี และคณะกรรมการเป็นผู้ควบคุมและกำกับการหารายได้เข้ากองทุนรวมทั้งการใช้จ่าย

หมวด 10

บทกำหนดโทษ

มาตรา 84 ผู้ใดดำเนินกิจการสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพหรือสถานพัฒนาและฟื้นฟู ตามมาตรา 9 โดยมีได้รับอนุญาต หรือใบอนุญาต ถูกเพิกถอนหรือหมดอายุ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ได้ยื่นคำขออนุญาตภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด หรือยื่นคำขอต่อใบอนุญาตภายในกำหนด ให้ความผิดตามวรรคแรกเป็นอันระงับไป

มาตรา 85 ผู้ใดกระทำการหรือดำเนินงานใดในลักษณะเดียวกับสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพหรือสถานพัฒนาและฟื้นฟู ผู้ปกครองสวัสดิภาพ ตามมาตรา 9 โดยมีได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 47 มาตรา 49 มาตรา 52 มาตรา 56 มาตรา 59 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 86 ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานที่ใดตามมาตรา 9 ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวง หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งได้ดำเนินการแก้ไขหรือปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ความผิดตามวรรคแรกเป็นอันระงับไป

มาตรา 87 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 28 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 88 ผู้ใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ทำรายงานเกี่ยวกับตัวเด็กอันเป็นเท็จหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 32 มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 44 และหรือมาตรา 69 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 หรือมาตรา 66 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่น-บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 89 ผู้ใดชักชวนไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา 26 (1) หรือ (5) หรือไม่ยอมไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อถูกเรียกโดยชอบตามมาตรา 26 (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติตามมาตรา 26 (3) หรือส่งเอกสาร โดยรู้ว่าเป็นเท็จหรือไม่ยอมส่งเอกสารแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อถูกเรียกให้ส่งตามมาตรา 26 (4) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้ให้ถ้อยคำกลับให้ข้อความจริงในขณะที่ให้ถ้อยคำยังไม่เสร็จสิ้นก็ให้ความผิดเป็นอันระงับไป

มาตรา 90 ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดในการคุมความประพฤติตามมาตรา 43 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 91 ผู้ใดกระทำการใด ๆ อันเป็นทางให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา 71 หรือไม่อำนวยความสะดวกตามมาตรา 79 มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 92 ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในจังหวัดนั้นยังมิได้จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวหรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัด ให้ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมาใช้ในศาลจังหวัดโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา 93 ให้สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับเด็ก สถานสงเคราะห์เด็กและสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กของหน่วยราชการหรือของเอกชน ที่ได้รับอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ที่ดำเนินการอยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 94 บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งที่ออกโดย อาศัยอำนาจตามความในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 และ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2515 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี